

TRASTORNS ADQUIRITS DEL LLENGUATGE

▪ DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

6 ECTS

2n curs / 2n semestre / obligatòria

Sònia Quiñones Úbeda

squinonesu@uoc.edu

Doctora en Filosofia per la Universitat Ramon Llull. Màster en Formació Professional en Neuropsicologia per la Universitat Autònoma de Barcelona i Llicenciada en Psicologia a la Universitat de Barcelona.

▪ DESCRIPCIÓ

Aquesta assignatura té com a objectiu proporcionar coneixements teòrics i pràctics bàsics per tal de poder dur a terme una exploració i una intervenció logopèdica aplicada a persones adultes amb dany neurològic adquirit. Específicament pretén desenvolupar les habilitats per obtenir tota la informació necessària pel que fa a la recollida de dades del pacient, desenvolupar la capacitat de planificar i conduir l'exploració a fi d'arribar a un diagnòstic logopèdic i desplegar la capacitat de planificar i conduir la intervenció.

▪ L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS

L'assignatura Trastorns Adquirits del Llenguatge pertany al conjunt d'assignatures obligatòries del Mòdul 2. Alteracions i Trastorns. Concretament, a la matèria d'Alteracions Lingüístiques, juntament amb l'assignatura de Trastorns del Desenvolupament del Llenguatge Oral.

▪ CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA

▪ CONEIXEMENTS PREVIS

Es aconsellable que l'alumne tingui superades totes les assignatures de primer curs. I esdevé imprescindible haver superat les assignatures de: Neuropsicologia, Anatomia i Fisiologia dels òrgans de la parla i l'audició i Anatomia i Fisiologia del Sistema Nerviós.

▪ INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA

Aquesta assignatura té un examen presencial obligatori com a prova d'avaluació final.

▪ COMPETÈNCIES

Competències

G2 - Atendre les necessitats de salut de la població i als reptes del propi col·lectiu professional mitjançant actituds innovadores i dinàmiques.

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

Competències transversals

T4 - Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

Competències específiques

E1 - Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.

E2 - Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària, fundada en la capacitat d'interpretació de la història clínica per al que s'aplicaran els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

E3 - Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

E4 - Dominar la terminologia que permeti interactuar eficaçment amb altres professionals.

E12 - Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

E16 - Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

E21 - Ser capaç de realitzar una gestió clínica centrada en el pacient, en l'economia de la salut i l'ús eficient dels recursos sanitaris, així com la gestió eficaç de la documentació clínica amb especial atenció a la confidencialitat.

▪ **RESULTATS D'APRENTATGE**

Distingeix les diferents fases del processament del llenguatge natural en la percepció i en la producció lingüístiques.

Describeix els principals trastorns de la comunicació, el llenguatge oral i escrit així com la seva repercussió en la vida del pacient.

Selecciona i utilitza amb correcció els instruments específics d'avaluació adequats per als trastorns de la comunicació, el llenguatge oral i escrit.

Elabora una història clínica a partir dels símptomes i signes aportats pel pacient i tracta la informació amb la confidencialitat requerides.

Delibera sobre el rigor, la validesa i les aportacions d'un estudi publicat sobre les alteracions de la comunicació i el llenguatge.

Dissenyja intervencions que atenen necessitats de l'àmbit de forma multidisciplinària.

Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamentar les seves conclusions incloent-hi, quan calgui i pertinent, la reflexions sobre assumptes d'índole social, científica o ètica en l'àmbit de la logopèdia.

▪ **CONTINGUTS**

- Bloc 1. Definició, classificació, etiologia i avaluació dels trastorns del llenguatge adquirits.
- 1.1. Malalties neurològiques més importants que cursen amb trastorns de llenguatge.
 - 1.2. Definició d'afàsia. Anatomia de l'afàsia. Característiques, simptomatologia i semiologia.
 - 1.3. Classificació de les afàsies. Síndromes clàssics.
 - 1.4. L'avaluació del llenguatge centrada en els processos cognitius implicats. Enfoc neurocognitiu
 - 1.5. Tests estandaritzats d'exploració de les afàsies.

- Bloc 2. Intervenció del llenguatge en la persona adulta amb dany neurològic
- 2.1. Diagnòstic i pronòstic. Objectius de treball.
 - 2.2. Planificació de la intervenció logopèdica en les afàsies.
 - 2.3. Metodologia d'intervenció en les alteracions lingüístiques

▪ CONSULTA DE LOS MATERIALES DE QUE DISPONE LA ASIGNATURA

Materials	Format

▪ MATERIALS I EINES DE SUPORT

Caplan D. Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje. Madrid: Visor, 1992.

Cuetos Vega F. Evaluación y rehabilitación de las afasias. Aproximación cognitiva. Madrid. Médica Panamericana; 1998.

Diéguez-Vide F, Peña-Casanova J. Cerebro y Lenguaje. Sintomatología neurolingüística. Madrid. Médica Panamericana; 2012.

García-Albea J E, Sánchez Bernardos M L, Del Viso S. Test de Boston para el diagnóstico de la afasia: adaptación española. Madrid: Médica Panamericana ; 1996.

Jaume G, Tomás M. Manejo de la disfagia y aspiración. Barcelona: Ergon; 2007.

Manning L. Introducción a la neuropsicología clásica y cognitiva del lenguaje. Madrid: Trotta; 1992.

Peña Casanova J (1990) Test Barcelona: Programa integrado de exploración neuropsicológica. Barcelona: Masson; 1990.

Peña Casanova J, Pérez M. Rehabilitación de las afasias y trastornos asociados. 2a ed. Barcelona: Masson; 1995.

Peña-Casanova J. Normalidad, semiología y patología neuropsicológicas. Barcelona.: Masson;1991.

▪ INFORMACIONS SOBRE L'AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè

ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'apunts, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), d'altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per a vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

▪ **CONSULTA DEL MODELO D'AVALUACIÓ**

El model d'avaluació de l'assignatura és AC+ Prova de síntesi (PS).

Aquesta modalitat d'avaluació, es basa en l'adquisició progressiva de competències, a través de la realització de diferents activitats d'avaluació (PACs). Si se supera l'AC, caldrà fer una prova de síntesi presencial sense materials. La durada de la prova serà d'una hora.

En la PS es plantejaran preguntes relacionades amb els continguts de les unitats didàctiques i amb les activitats de l'AC (PACs) realitzades pels estudiants. L'objectiu és avaluar l'adquisició de les competències de l'assignatura.